

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200826
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8523200826.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. deti A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, obaja trvale bytom D. XX, E., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov: otca - F. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XX, E., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov a matky - B. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, E., t. č. ÚVTOS pre mladistvých Sučany, za účasti starej matky - B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, E., v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/10/2023-34 zo dňa 18.4.2023 vo výroku o výživnom pre mal. deti tak, že výživné zo strany matky mal. deti B. B. z v y š u j e pre mal. A. B. na sumu 36,83 eur mesačne a pre mal. C. B. na sumu 36,83 eur mesačne a výživné zo strany otca mal. deti F. B. z v y š u j e pre mal. A. B. na sumu 36,83 eur mesačne a pre mal. C. B. na sumu 36,83 eur mesačne, ktoré výživné sú obaja rodičia povinní uhrádzať vždy do 20-tého dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 28.7.2023 začal tunajší súd z úradnej povinnosti konanie o zvýšení výživného pre mal. deti z dôvodu ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pretože naposledy bolo o výživnom pre maloletých rozhodnuté Okresným súdom Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 4P/10/2023-34 zo dňa 18.4.2023 a odvtedy došlo v zmysle Zákona o rodine k zvýšeniu sumy minimálneho výživného.

2. Súd uznesením č. k. 4P/82/2023-12 zo dňa 28.7.2023 ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni /ďalej ÚPSVaR/.

3. Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie. Rodičia mal. detí a stará matka sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie na pojednávanie mali riadne a včas vykázané, neúčasť nebola ospravedlnená, a preto súd vo veci pojednával v zmysle ust. § 180 CSP a § 33 CMP v ich neprítomnosti.

4. Na pojednávaní kolízna opatrovníčka uviedla, že mal. deti A. a C. boli rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 21.6.2022 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti B. G., avšak v tomto roku v auguste sa situácia zmenila a mal. A. od starej matky ušiel, a preto následne, neodkladným opatrením pod sp. zn. 4P/100/2023 zo dňa 30.8.2023 právoplatný dňa 22.9.2023 bola uložená povinnosť odovzdať mal. dieťa do starostlivosti starej matke B. B.. Dôvodom jeho odchodu z domácnosti B. G. boli pretrvávajúce výchovné problémy s maloletým a nezvládnutie starostlivosti zo strany náhradného

rodiča . Dňa 13.9. 2023 pani B. B. na Okresný súd v Starej Ľubovni podala návrh na zverenie mal. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, doposiaľ je to v štádiu riešenia. Mal. A. je toho času v H., kde navštevuje základnú školu. Čo sa týka jeho vyjadrenia, zatiaľ je u starej matky spokojný, poslúcha, rešpektuje ju a ani z jej strany neboli úradu práce na mal. A. zistené žiadne výchovné problémy a ani žiadne závažné prekážky, ktoré by bránili v starostlivosti o neho.

Mal. C. býva naďalej v Lomničke pri pani G. v unimobunke, kde majú jemu prispôsobené podmienky, keďže ide o mal. dieťa. Pani G. má aj naďalej záujem sa o mal. C. starať.

Rodičia maloletých detí sú toho času vo VTOS, čiže nemôžu zabezpečovať deťom osobnú starostlivosť a keďže súčasné výživné na mal. deti C. a A. nespĺňa sumu minimálneho výživného, ÚPSVaR Stará Ľubovňa navrhol súdu, aby zvýšil výživné na mal. deti zo strany rodičov na zákonné minimum.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutočný stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/60/2022-56 zo dňa 21. 6. 2022 súd rozhodol o zverení mal. detí do NOS starej matke a o výške výživného pre mal. detí, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.7.2022. Následne rozsudkom 4P/10/2023 súd rozhodol o zvýšení výživného na sumu 32,11 eur mesačne. Neodkladným opatrením 4P/102/2023 zo dňa 30.8.2023 súd nariadil B. G. odovzdať mal. A. B. do osobnej starostlivosti starej matke B. B. a určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej. V tejto veci zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

6. Z listinných dôkazov v spise - správy ÚPSVaR v Starej Ľubovni zo dňa 12.10.2023 vyplýva, že Situácia na strane mal. detí sa v auguste t.r. zmenila a mal. A. bol neodkladným opatrením pod sp. zn. 4P/102/2023 zo dňa 30.08.2023, právoplatného dňa 22.09.2023, odovzdaný do osobnej starostlivosti starej matke B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX. Dôvodom boli pretrvávajúce výchovné problémy s mal. dieťaťom a nezvládnutie starostlivosti zo strany náhradného rodiča B. G.. Mal. C. je aj naďalej v starostlivosti pani G.. Dňa 13.09.2023 si pani B. B. na Okresný súd v Starej Ľubovni podala návrh na zverenie mal. A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti.

Stará matka detí, pani B., je vdovou. Spolu so svojimi deťmi - pľnoletou I. a mal. B. a tiež piatimi vnúčatami, ktoré sú jej súdom zverené do NOS - F. B., nar. XX.X.XXXX. C. B., nar. XX.X.XXXX. F. B., nar. X.XX.XXXX, J. B.. nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.X.XXXX, bývajú v drevenom obydľí, kde obývajú jednu väčšiu miestnosť. V lete začala rodina so stavbou prístavby k obydľiu, kde budú mať k dispozícii ďalšiu miestnosť na bývanie. Domácnosť je zariadená funkčným, starším nábytkom. Elektrina je zavedená, vodu si nosia z prameňa. hygiena domácnosti počas sociálneho šetrenia dňa 25.09.2023 bola na dobrej úrovni. V domácnosti sa nachádzal dostatok potravín, mal. deti mali dostatočné množstvo oblečenia i obuvi primerane veku a počasiu. Stará matka dňa 25.09.2023 uviedla, že s maloletým A. doposiaľ nemala žiadne výchovné problémy. Vnuk jej pomáha v domácnosti, poslúcha ju, rešpektuje. neponocuje a do školy chodí pravidelne.

Pani B. sa vyjadrila, že je zdravá a má záujem zabezpečovať starostlivosť aj mal. A.. Príjem do rodiny tvorí vdovský dôchodok a sirotsky dôchodok na jedno mal, dieťa vo výške spolu cca 315,- eur prídavok na osem detí v sume 480,- eur, rodičovský príspevok pri starostlivosti o zverené dieťa na mal. J. v sume 345,20 eur, náhradné výživné na 6 zverených mal. detí a príspevky v náhradnej osobnej starostlivosti v sume spolu 1.220,- eur.

Pravidelné výdaje rodiny súvisia s chodom domácnosti - platba za elektrinu vo výške 50,- eur mesačne, potraviny 500,- eur mesačne, nákup dreva na zimné obdobie v sume 300,- eur ročne, hygienické potreby a kozmetika 50,- eur mesačne, TV a internet spolu 20,- eur mesačne a telefón 50,- eur mesačne. Finančné problémy náhradný rodič neuvádza. Celková suma výdajov na domácnosť je podľa uvedenia p. B. v sume približne 700 - 750,- eur mesačne. Celkové náklady na mal. dieťa vyčíslil náhradný rodič na sumu cca 180 - 200,- eur mesačne. Náklady zahŕňajú bývanie vo výške 5,- eur mesačne, ošatenie a obuv 40,- eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika vo výške 10,- eur mesačne, strava 70,- eur mesačne, školské potreby a ZRPŠ v sume spolu 40,- eur mesačne, lieky pri bežných ochoreniach 10,- eur mesačne, lieky predpísané odborným lekárom 10,- eur mesačne.

Mal. C. B. býva naďalej v Lomničke pri pani B. G. v unimobunke, kde majú k dispozícii jednu miestnosť a malú predsieň. Pred dvoma mesiacmi jej zomrel manžel K.. Bol chorý. Domácnosť je zariadená funkčným nábytkom. V domácnosti sa nachádza rozťahovacia posteľ, gauč, obývacia stena, stôl, stoličky. chladnička, pec na tuhé palivo, ktorá slúži na vykurovanie a prípravu stravy. Elektrina v domácnosti je zavedená, vodu si nosia z obecného výdajníka. Hygiena domácnosti bola počas prešetrovania pomerov na strane mal. dieťaťa dňa 24.08.2023 na primeranej úrovni. V domácnosti

sa nachádzalo dostatok oblečenia pre mal. dieťa, potravín a hygienických potrieb. Počas šetrenia v domácnosti dňa 24.08.2023 bol v domácnosti zastihnutý náhradný rodič a mal. C..

Pani G. uviedla, že so starostlivosťou o mal. dieťa nemá problém. C. má dva a pol roka, je zdravý, nenavštevuje s ním žiadne odborné ambulancie. Vyjadrila sa, že kým jej bude zdravie slúžiť, bude maloletému zabezpečovať starostlivosť.

Sociálnym šetrením bolo zistené, že príjem do domácnosti tvorí starobný dôchodok vo výške 200,- eur mesačne, rodičovský príspevok na mal. C. v sume 345,20 eur mesačne, prídavok na mal. dieťa v sume 60,- eur mesačne, náhradné výživné, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti v sume 181,40 eur mesačne.

Pravidelné výdaje rodiny súvisia s chodom domácnosti - platba za elektrinu vo výške 60,- eur mesačne a vodu vo výške 7,- eur mesačne, potraviny 300,- eur mesačne, nákup dreva na zimné obdobie v sume 200,- eur ročne, hygienické potreby a kozmetika 100,- eur mesačne. Finančné problémy náhradný rodič neuvádza. Celková suma výdajov na domácnosť je podľa uvedenia p. G. v sume približne 470,- eur mesačne. Celkové náklady na mal. dieťa vyčíslil náhradný rodič na sumu cca 240,- eur mesačne. Náklady zahŕňajú bývanie vo výške 10,- eur mesačne, ošatenie a obuv 80,- eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika vo výške 30,- eur mesačne, strava 80,- eur mesačne, lieky pri bežných ochoreniach 10,- eur mesačne, hračky v sume 30,- eur mesačne. Detská lekárka ani obec Lomnička doposiaľ tunajšiemu úradu neoznámili zanedbávanie starostlivosti o mal. dieťa ani žiadne iné problémy.

Do spolupráce s rodinou je v oboch prípadoch v tomto roku zapojené CDR Spišská Belá. Rodinám pomáha v sprevádzajúcej a poradenskej rovine. Rodičia maloletých súrodencov sú toho času vo VTOS. Otec F. B. je v ÚVTOS v Sabinove, pravidelne je s pani G. aj s pani B. v telefonickom kontakte. Matka B. B. je v ÚVTOS Sučany, o deti sa zaujíma málo. Matka si súdom určenú vyživovaciu povinnosť neplní a je postúpená na exekúciu. Otec platí výživné nepravidelne. Obaja rodičia majú na výživnom dlh takmer 3.000,- eur na všetkých deväť spoločných detí.

7. Ďalej súd konštatuje, že do spisu bola doručená správa resp. vyjadrenie ÚVTOS pre mladistvých Sučany zo dňa 1.8.2023, z ktorého vyplýva, že matka mal. detí - B. B. doposiaľ nie je pracovne zaradená a teda nemá žiadnu pracovnú odmenu.

8. Pokiaľ ide o otca mal. detí - F. B. do spisu bola doručená správa z ÚVTOS Prešov, z ktorej vyplýva, že otcovi mal. detí F. B., ktorý sa nachádza vo výkone trestu od 19.1.2022 sú realizované zrážky na výživné, teda na oddelení ekonomiky má zaevidované vyživovacie povinnosti, a to celkovo k 9-tim mal. deťom. Zároveň bol súdu doručený prehľad zrealizovaných zrážok. Z tohto vyplýva výška hrubej pracovnej odmeny v priemere 190,- až 200,- eur, čistej pracovnej odmeny naposledy za júl 2023 v sume 200,19 eur a z nej zrealizované zrážky na výživné na 9 mal. detí v priemere po 5,20 eur mesačne.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zvýšenie výživného zo strany matky mal. dieťaťa z toho dôvodu, že doposiaľ určené výživné nezodpovedá zákonnej výške minimálneho výživného.

12. V zmysle zákona o rodine každý rodič je povinný, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Táto suma sa každý rok k 01. júlu mení, z čoho vyplýva, že dochádza aj k zmene výšky minimálneho výživného. Stanovená minimálna výška výživného t.č. činí sumu 36,83 eur. Ide o minimálnu výšku výživného určenú zákonom o rodine, t.j. výšku, v ktorej je každý rodič mal. dieťaťa povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a príjmové pomery rodičov, súd rozhodol o zvýšení výživného tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, s poukazom na cit. zákonné ustanovenia.

13. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.